

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ НАГЛЯДІ

Євтушенко О.М., Рогуля О.Ю., Осама Абузаїд Мохамед Інур
Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

evtyshenkolena@rambler.ru

Здійснення контролю за безпекою лікарських засобів (далі – ЛЗ) при їх медичному застосуванні є одним з основних напрямків у здійсненні національної політики в галузі лікарського забезпечення в усіх країнах світу. Передбачається, що отримані дані про кількість ПР, обсягах і якості проведеної фармакотерапії сприятимуть попередженню неприємних випадків, більш раціональному застосуванню ЛЗ, зниженню витрат на заходи прикриття або додаткове лікування, прийняттю відповідних регуляторних рішень, поліпшенню якості фармакотерапії. Кінцевою метою є оптимізація фінансових витрат на лікування та підвищення якості медичної та фармацевтичної допомоги. Але слід зазначити, що при самолікуванні або при амбулаторному лікуванні хворих даний вид інформації може бути втрачений серед великої маси інформації в медичних картах хворих або некоректно зафіксований. Також при амбулаторному лікуванні дільничий лікар не завжди має зворотний зв'язок з пацієнтом і у випадку несприятливої реакції хворий просто припиняє прийом ЛЗ, часто не повідомляючи про це. Виникає ситуація, коли велика кількість ПР просто не враховується і, відповідно, існує потреба у вдосконаленні існуючої системи збору даних.

У зв'язку з вищесказаним метою дослідження стала розробка підходів щодо поліпшення збору інформації про випадки ПР у амбулаторних хворих або при самолікуванні.

Об'єктами дослідження стали вітчизняна нормативно-правова база, дані МОЗ України, звіти медичних і фармацевтичних організацій для системи післяреєстраційного нагляду. Предметом дослідження стали практичні аспекти фармаконагляду, зокрема підходи до фіксації ПР у амбулаторних хворих і при

самолікуванні в аптеці. У роботі використані загальнонаукові та спеціальні методи: системного аналізу, моделювання.

Система фармаконагляду пострадянських країн майже не використовує можливості роздрібної фармацевтичної мережі у відстеженні та облік ПР. Хоча за наявності сучасних інформаційних технологій в медичній установі / аптеці провізор/клінічний провізор може виконувати певні функції по збору та консолідації відповідних даних. Особливо ця функція може бути корисною при наявності електронних історій хвороби та доступу до мережі Internet в аптеці. На сьогодні в країнах ЄС велика увага приділяється електронній звітності в системі охорони здоров'я і, зокрема, забезпеченню доступу до медичної інформації в онлайн-ових медичних системах. Розробка медичних інформаційних систем орієнтована на стандартизацію та обмін медичними даними між різними ланками системи охорони здоров'я. Це покращує ефективність роботи медичних та фармацевтичних установ, допомагає уникати типових помилок, підвищує рівень фармацевтичної і медичної опіки, забезпечує економію часу медичних працівників і в цілому поліпшує економічні показники системи охорони здоров'я. Тому збір інформації про випадки ПР в аптечному закладі при достатньому рівні комп'ютерного забезпечення цілком можливий і доцільний.

Можна запропонувати спеціальну Форму для виявлення ПР для аптеки, яка має відмінності від встановлених МОЗ України спеціальних форм звітності про випадки ПР, але дозволить виявити ЛЗ, що сприяють виникненню ПР. Інформація може бути зафіксована як у електронній карті хворого, так і вступити до бази даних медичного закладу, обласних управлінь здоров'я або бази Експертної центру МОЗ на паперовому носії.

Таким чином, залучення провізорів в систему фармацевтичного нагляду буде сприяти зменшенню несприятливих випадків, покращенню стану здоров'я населення, підвищенню ефективності фармакотерапії. Кінцевою метою є оптимізація фінансових витрат на лікування та підвищення якості медичної та фармацевтичної допомоги.